

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Am omnes creaturæ possibles videri possint in Deo?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

sine aliquibus in particulari, non est ratio, cur non pariter videri possit sine omnibus.

Objicies primò. In tantum creaturæ possibilis videntur in DEO, in quantum DEUS illas eminenter continet, & habet necessariam connexionem cum illis: sed DEUS continet eminenter non tantum creaturas possibles in communi, sed etiam in particulari, & habet necessariam connexionem cum illis: si enim vel una creatura existens fieret impossibilis, tolleretur divina omnipotentia: ergo etiam est necesse, ut creaturæ possibles in particulari videantur in DEO.

Resp. Videntur creaturæ in DEO, in quantum habent connexionem & continentiam sub aliqua ratione formali, nempe producibilitate ex nihilo, conc. secundum rationem materialem, qualis est particularitas effectus pertinens ad exercitium potius quam ad virtutem creandi, nego. Tamen etiam secundum hanc extensionem materialem creaturæ videri possunt & videantur in DEO, tamen omnipotentia sufficienter videri possunt, non videtur ejusmodi ratione & extensione materiali.

6. Objicies secundò. Si essentia divina creaturas possibles tantum in communi repræsentaret, tunc illas confusè repræsentaret, sed hoc est contra perfectionem tam divinæ essentia, quam visionis, quæ quicquid videt, clarè videt.

Resp. dist. maj. confusè repræsentaret, confusione sibi intinsecâ, & ortâ ex defectu divinæ essentia, nego. extrinsecâ & ortâ ex imperfecta dispositione videntis, conc. Nec est contra perfectionem visionis, si objectum aliquod materiale confusè percipiat, dummodò primum, quod est essentia divina, clarè percipiat.

§. II.

An omnes creaturæ possibles videri possint in DEO?

Ad hanc questionem præcedenti è diametro oppositam responso & CONCLUSIO secunda est *negativa*, quam habet S. D. hic a. 8. & 3. contra gentes. c. 56. Ratio ipsius est: Si viderentur in divina essentia omnes creaturæ possibles, comprehenderetur divina essentia & omnipotentia: sed hoc implicat, ergo. Sequela probatur: quando in virtute ipsius causæ videntur omnes effectus, & termini possibles ipsius, tunc comprehenditur ipsa causa: sed creaturæ videntur in divina essentia, tanquam in causa; ergo si omnes possibles viderentur, comprehenderetur ipsa divina essentia. Major rursus probatur: illud comprehenditur, quod cognoscitur, in quantum est cognoscibile; Sed si causa cognoscitur secundum omnem suam productionem, omnesque habitudines, quas habet ad quoscunque terminos & effectus producibiles, cognoscitur in quantum est cognoscibilis: ergo comprehenditur.

8. Objicies. Non sequitur, quòd viso termino adæquato Divinæ omnipotentia Beati videant eandem omnipotentiam in quantum est intensivè visibilis, sed ad summum, in quantum est extensivè visibilis: ergo non sequitur, quòd illam intensivè comprehendant.

Antecedens probatur primò. In sententia probabilissima anima Christi videt adæquatum objectum scientia divinæ visionis, nec tamen sequitur, quòd eandem intensivè comprehendat. Secundò. Beati vident adæquatum terminum Divinæ generationis, nempe Filium, sicut & adæquatum terminum virtutis spirativæ, nempe Spiritum S. nec tamen sequitur, quòd vel generativam vel spirativam virtutem intensivè comprehendant, quia non vident illam totaliter, & in quantum est cognoscibilis. Tertio. Si beati viderent (seu per possibile, seu per impossibile) per species infusas omnes creaturas possibles in se ipsis, non comprehenderent Divinam essentiam: ergo neque, si videant in speculo Divinæ essentia. Quarto. Si etiam sive per possibile, sive impossibile producerentur omnia possible, tamen in essendo non adæquarent perfectionem Divinæ omnipotentia: ergo neque cognitio omnium possible adæquat perfectionem Divinæ omnipotentia in cognoscendo, adeoque Divina omnipotentia non comprehenditur.

Resp. nego antec. ad cujus primam instantiam est disparitas, quòd creaturæ actuales & futurae non sunt terminus intensivè, sed extensivè adæquatus increatae scientia visionis: cum scientia visionis habeat virtutem infinites plura videndi, unde tamen anima Christi videat in Verbo omnes creaturas aliquando productas, vel producendas, non tamen eandem intensivè comprehendit. At contra creaturæ omnes possibles quatenus ex Divina omnipotentia fluentes sunt ejusdem terminus intensivè adæquatus, unde ex earum omnium visione sequeretur intensiva comprehensio Divinæ omnipotentia.

Ad 2. instantiam disparitas est, quòd licet beati videant totum & intensivè adæquatum terminum virtutis tam generativæ, quam spirativæ, non tamen illum vident totaliter, & secundum omnem intensivam perfectionem suæ processiois; idèoque neutram virtutem comprehendunt. Si verò viderent in DEO omnia possible, omnem simul modum essendi, omnem producibilitatem, adeoque & omnem virtutis productiva perfectionem conspicerent; adeoque eandem comprehendere.

Ad 3. instantiam permisso antecedente nego consequentiam. Disparitas est, quòd in facta hypothesi tantum videretur adæquatus terminus Divinæ omnipotentia materialiter, non autem formaliter & sub ea ratione, quæ derivatur à virtute causæ; ideo sicut omnes creaturæ possibles in suo esse producto materialiter spectato sunt ens ab alio, limitatum, potentialitati immersum, nec proinde ad Divini esse plenitudinem pertingunt; ita etiam omnia possible in se ipsis cognita, non exhaurirent purissimam actualitatem & cognoscibilitatem suæ causæ. At verò in nostra hypothese omnes creaturæ possibles videntur in ratione termini Divinæ omnipotentia formaliter, quia viderentur secundum omnem rationem, secundum quam è sinu Divinæ omnipotentia promanant.

Ad 4. Resp. Etiam si omnia possible producta distributivè sumpta non adæquarent virtutem Divinæ omnipotentia; eandem tamen adæquarent sumpta

sumpta collectivè, & in esse producti exhaurirent virtutem productivam DEI, qua ipsa de causa eorum omnium simultanea productio implicat. Unde instantia ipsis potius Adversariis est solvenda.

13. Ex hæcenus dictis sequitur, neque omnia libera decreta DEI ab illo beatorum terminativè cognosci posse, suppositâ doctrinâ, quod divina voluntas circa nullas creaturas sive futuras, sive non futuras suspensa manere, aut negativè tantum se habere possit. Decreta enim divina terminativè cognosci nequeunt, quin terminus eorundem in obliquo connotatus cognoscatur: sed ad terminum divinorum decretorum in hac hypothese pertinent omnia illa possibilis, quæ ad statum non futuritionis sunt divinitus relegata; ergo nisi omnia possibilis videantur (quæ videri non posse ostendimus) omnia quoque decreta in DEO videri non possunt. Dixi tamen *terminativè*, non *subjectivè*, quia cum subjectivè accepta sint actus ipse divinæ voluntatis forenaliter & necessariò in DEO existens, ab ipso attributo voluntatis divinæ virtualiter indistinctus, haud dubiè à beatis videntur in DEO.

§. III.

Quanam creature actuales & quomodo à beatis videantur?

14. Certum est primò. Possè omnes actuales creaturas in DEO videri, cum nulla sit assignabilis implicatio, & ita de facto juxta S. D. in 3. p. q. 10. art. 2. & communem Theologorum ab anima Christi videantur. Quia ut modò dictum, non ideo comprehenditur scientia visionis, quòd omnes illæ creature videantur, quæ scientiæ visionis obijciuntur, quòd enim scientia visionis non ad alia & plura objecta se extendat, non est, quia futura adæquant virtutem scientiæ, sed quia libera DEI voluntas plura objecta è statu possibilitatis educere noluit in statum realis existentiæ, in quo solùm scientiam visionis terminant & denominant.

15. Certum est secundò de fide, à cæteris beatis non omnes creaturas actuales videri, ex illo Matth. 24. & Marci 13. ubi Christus affirmat, quòd *de ultimo die iudicii nemo scit, neque Angeli in celo*. Ac præterea, quia nulli paræ creaturæ concessum est, cognoscere omnes cogitationes & secreta cordium.

16. Cognoscunt tamen beati secundùm communem Theologorum in primis omnia mysteria fidei, saltem quo ad substantiam: visio enim succedit fidei, tanquam terminus viæ conformiter ad illud Propheta: Plal. 47. *sicut audivimus, sic vidimus*, & c. & illud Apostoli 1. Cor. 13. *cum autem venerit, quòd perfectum est, evacuabitur, quòd ex parte est* & c. Unde August. 20. de Civ. c. 21. dicit: *quid videbimus, nisi DEUM, & omnia illa, quæ nunc non videmus credentes?* Dixi: *saltem quoad substantiam*, hoc est, specificam rationem mysteriorum: nam quoad omnes differentias individuales, circumstantias loci, vel temporis, singulorum quoque peculiare rationes & ordinationes, non omnia clarè cognosci ex loco scripturæ supra citato de extremo iudicii die, satis constat.

Cognoscunt præterea ordinem, partes, species, naturam, virtutes & proprietates totius universi, nec non illa omnia, quæ pertinent ad cuilibet statum, quem in hac vita gesserat, quæque personam ipsius concernunt. Quorum omnium ratio est, quòd visio beatifica latet, & explicat omnem rationabilem appetitum beati: sed beati rationabiliter appetunt in primis illa clarè videre in patria, quæ obcurè crediderunt, & è quibus Theologicas conclusiones derivarunt in via: Nec non dispositionem & seriem totius universi, cuius perfecta cognitio naturæ Angelicæ est concessa: ac tandem quæ statum aut personam propriam concernunt.

Inde est, quòd, ut dictum, Christus D. omnes videat cogitationes hominum & Angelorum, & quæcunque scientiæ visionis continentur, quia nôsse hæc omnia ad ipsius statum pertinet, propter dignitatem capitis, & hypostaticam unionis. Ideo quoque vident beati seriem & ordinem suæ prædestinationis, quia hæc maximè personam & statum beatitudinis concernit. Vident Sancti eorum preces ac constitutionem, qui se ipsorum intercessionem commendant, præcipuè SS. Angeli Custodes, quæ circa suos clientes aguntur. Videt Beatissima Virgo seu Patrona omnium Christianorum omnium statum, necessitates, &c.

Vident, inquam, hæc omnia beati, & ab initio suæ beatitudinis simul, absque successione vident, ut S. Doct. hic a. 10. *Non enim inquit S. August. l. 15. de Trin. c. 16. erunt volubiles cogitationes nostræ, ab aliis in alia euntes atque redeuntes, sed omnem scientiam nostram uno simul conspectu videbimus*. Et si enim ea, quæ beati vident, non simul, sed successivè eveniant, quia tamen habent similitudinem in æternitate divinæ essentiæ; ipsæ quoque visio æternitate participatâ mensuratur, & per invariabilia principia regulatur, ideo non successivè, sed simul beatorum conspectui obijciuntur. Unde si quæ in tempore & successivè ab Angelis vel Beatis cognita à S. Script. referuntur, ut il. 63. & Dan. 10. non de cognitione in Verbo, sed quæ per specialem revelationem extra Verbum habetur, sunt intelligenda.

Dices: Ex decimo cap. Danielis constat fuisse pugnam inter Angelos ex eo ortam, quòd ipsi ignorum esset, quid circa clientes suæ curæ commisos Divina providentia in futurum dispositi: ergo non subsistit, quòd beati statim ab initio suæ beatitudinis videant omnia, quæ ad suum statum pertinent.

Resp. cum communi Thomist. & Godoyo hic disp. 21. §. 4. sufficere, quòd beati præcipuos eventus & individua ad suum statum pertinentia à principio in Verbo cognoscant, omnes autem eventus in particulari successivè & extra Verbum possunt per specialem revelationem cognoscere.

§. IV.

Nominabilitas DEI.

Nota: Triplex DEO nomen imponi posse. Primum, quòd ipsum comprehensivè significet. Secundum, quòd licet non comprehensivè, tamen quidditivè, ut in se est. Tertium, quòd quidem